

Uloga lokalne i područne samouprave u upravljanju u kriznim situacijama

Dr. sc. Pavle Kalinić

**GRAD ZAGREB - URED ZA UPRAVLJANJE
U HITNIM SITUACIJAMA**

Ured za upravljanje u hitnim situacijama

- ✓ Prvi ured takve vrste u Hrvatskoj
- ✓ Osnovan: travanj 2008.
- ✓ Djelokrug:
  - ✓ zaštita i spašavanje, obrana, civilna zaštita;
  - ✓ zaštita od požara i elementarnih nepogoda;
  - ✓ koordiniranje i zapovijedanje operativnim snagama;
  - ✓ suradnja s nadležnim institucijama u izgradnji sustava zaštite i spašavanja;
  - ✓ saniranje posljedica od terorističkih napada,
  - ✓ informacijska sigurnost.

Rizici i opasnosti

- ✓ Prirodne opasnosti
  - ✓ Potres
  - ✓ Bujične vode i klizišta – Medvednica
  - ✓ Poplave rijeke Save
- ✓ Tehničko-tehnološke katastrofe
  - ✓ U gospodarskim objektima
  - ✓ U prometu
  - ✓ Nuklearne i radiološke nesreće – nuklearna elektrana Krško u Sloveniji i nuklearna elektrana Pakš u Mađarskoj
  - ✓ Epidemiološke i sanitарne opasnosti
  - ✓ Ratna djelovanja i terorizam

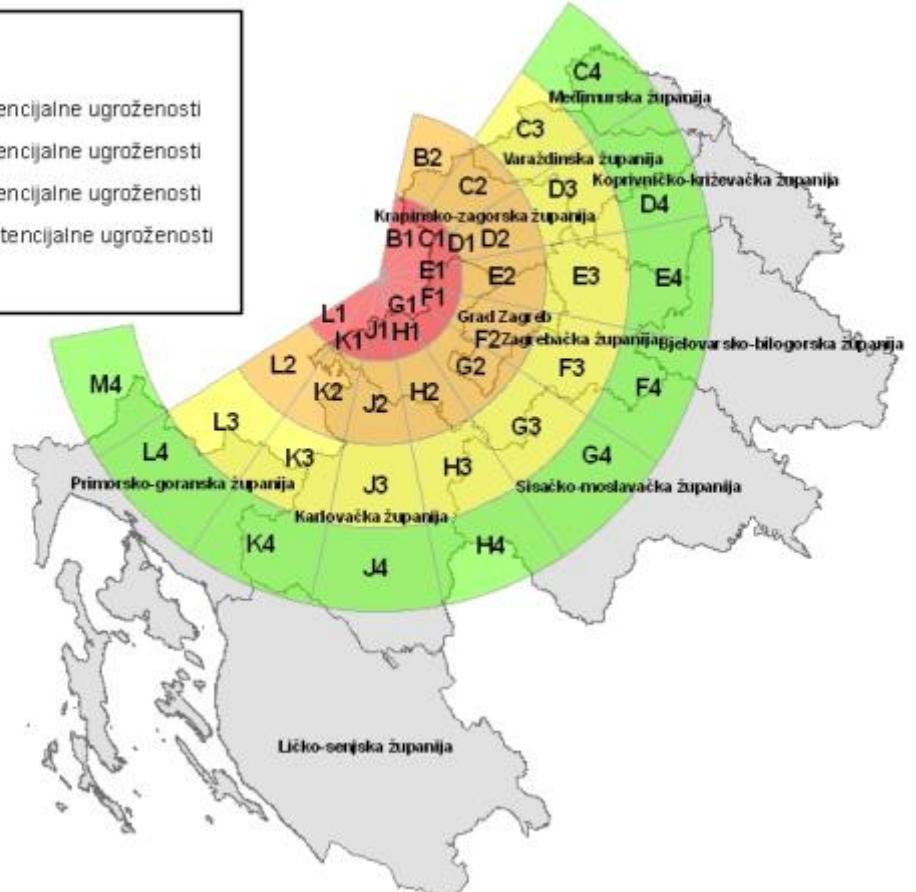
Karakteristike kritične infrastrukture Grada Zagreba

- ✓ 2 886 km podzemne plinske mreže
- ✓ 2 kuglasta spremnika za ukapljeni plin po 1000m³
- ✓ 2 cilindrična spremnika po 100 m³
- ✓ 90 benzinskih crpki
- ✓ 20 spremnika nafte i naftnih derivata
- ✓ transport više od 150 000 t opasnih tvari godišnje
- ✓ 300 semaforiziranih raskrižja
- ✓ 2 zračne luke
- ✓ 62 km željezničke pruge
- ✓ tridesetak postrojenja u kojima je utvrđena prisutnost opasnih tvari

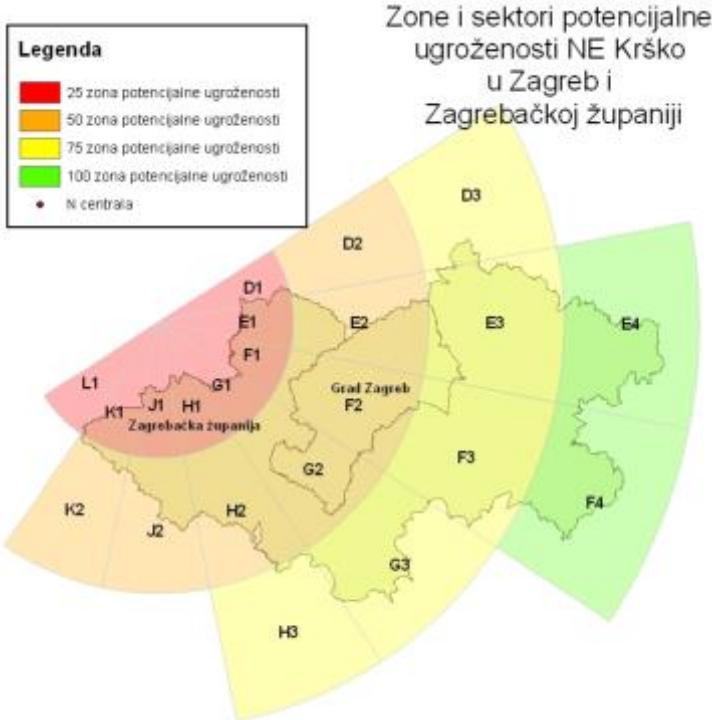
- Grad Zagreb ima razvijenu kemijsku i farmaceutsku industriju koja u svom proizvodnom procesu koristi opasne tvari, stoga se na području Grada Zagreba nalazi se velik broj pravnih osoba koje raspolažu sa različitim vrstama opasnih tvari (amonijakom, klorom, klorovodičnom kiselinom, naftnim derivatima itd.).
- Najbliže nuklearne elektrane nalaze se u Sloveniji (Krško) 10,6 km od državne granice i NE Pašk u Mađarskoj (74,1 km) od državne granice.

Potencijalno ugrožena naselja od nuklearne elektrane Krško u Zagrebu i Zagrebačkoj županiji

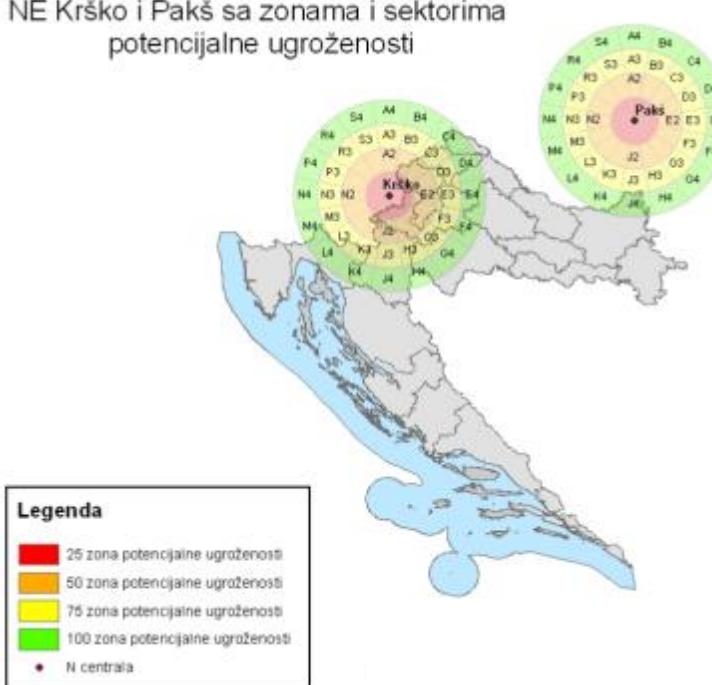
Zone i sektori potencijalne ugroženosti
NE Krško

Izvor: Državna uprava za zaštitu i spašavanje

NE Krško i Pakš sa zonama i sektorima potencijalne ugroženosti

Edukacija javnosti

Tiskane brošure koje su distribuirane po kućanstvima Grada Zagreba:

Dostupne za preuzimanje u pdf formatu na stranici Ureda za upravljanje u hitnim situacijama:
<http://web1.zagreb.hr/default.aspx?id=8704>

Letak - POTRES

TIJEKOM POTRESA

Minimalno se krećite tijekom potresa. Nastojte što kraćim putem doći do najbližeg sigurnog mjesta. Ostanite u kući dok potres ne prestane, a zatim što mlinje izadite na otvoreni prostor podalje od građevina. Barem za djecu nastojte ponjeti tople odjevne predmete i pokrivače. Ponesite dokumente, novac i lijekove za bolesne članove obitelji. Ako ste u mogućnosti, ponesite i prvu pomoć kao i hranu i vodu.

Ako ste u zatvorenom prostoru:

Sakrijte se pod čvrst stol ili klupu ili uz nosivi zid. Ako nema stola u blizini, zaštitite lice i glavu rukama i prislonite se uz kut nosivog zida. Ostanite daleko od stakla, prozora, vanjskih vrata i vanjskih zidova, te svega što bi moglo pasti, primjerice rasvjetnih tijela ili namještaja. Ako ste u krevetu kada počne potres – čekajte i glavu zaštitite jastukom, osim ako ste pod teškim rasvjetnim tijelom koje bi moglo pasti. U tom slučaju, premjestite se na najbliže sigurnije mjesto. Sklonite se ispod okvira vrata samo ako znate da se radi o snažnom nosivom zidu. Većina ozljeda tijekom potresa dogodi se kada ljudi panično istrčavaju na otvoreni prostor. Ljudi najčešće ranjavaju predmeti koji padaju ili polomljene instalacije (građevinski materijal, staklo prozora ili vrata, električni kabovi, plinske cijevi...) Nikako nemojte koristiti dizala.

Ako ste na otvorenom:

Ostanite na otvorenom. Maknite se od zgrada, rasvjetnih stupova, drveća...

Ako ste u vozilu:

Zaustavite se brzo, ali sigurno i ostanite u vozilu. Izbjegavajte zaustavljanje blizu ili ispod zgrade, drveća, nadvožnjaka i rasvjetnih stupova. Budite oprezni – nakon potresa moguća su oštećenja ceste, nadvožnjaka, mostova. Vozilo parkirajte na širokom prostoru kako ne bi ometalo prolaz većim službenim vozilima i provjerite neće li Vaše vozilo otežavati korištenje hidranata.

Ako ste pod ruševinama:

Ne palite šibice ili upaljače. Kretanje smanjite na minimum. Pokrijte usta maramicom ili dijelom odjeće. Pokušajte ostati smireni i lagano udarajte po cijevima ili zidu tako da Vas spasoci mogu pronaći. Koristite zviždaljku, ako je imate. Ne vičite ako ne morate - vikanje može uzrokovati udisanje opasne količine prašine.

NAKON POTRESA

Budite spremni za ponovno podrhtavanje tla. Naknadni potresi slabije su jakosti od glavnoga udara, ali su opasni utoliko što mogu uzrokovati dodatne štete na već oštećenim građevinama. Najsigurnije je ostati na otvorenom dok se ne utvrdi koja je građevina sigurna. Ostanite mimi i strpljivi. Pregledajte ozlijedene te pružite prvu pomoć ranjenim osobama.

GDJE SE SKLONITI?

Ured za upravljanje u hitnim situacijama definirao je površine za prihvati i evakuaciju građana Grada Zagreba, i utvrdio pravce za evakuaciju građana i kretanje prioritetskih službi zaštite i spašavanja u slučaju potresa. Površine za prihvati i postavljanje šatorskih naselja kao i glavni koridori kretanja u slučaju potresa su označeni na karti. Površine su određene za sve gradske četvrti uzimajući u obzir specifičnosti svake gradske četvrti.

Svi građani koji žele više informacija o djelovanju ili sudjelovanju u radu Civilne zaštite Grada Zagreba slobodno se mogu javiti Uredu za upravljanje u hitnim situacijama na e-mail: uhs@zagreb.hr ili Zapovjedništvo Civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba

Grad Zagreb

Ured za upravljanje u hitnim situacijama
e-mail: uhs@zagreb.hr, www.zagreb.hr

URED ZA
UPRavljanje
U HITNIM
SITUACIJAMA

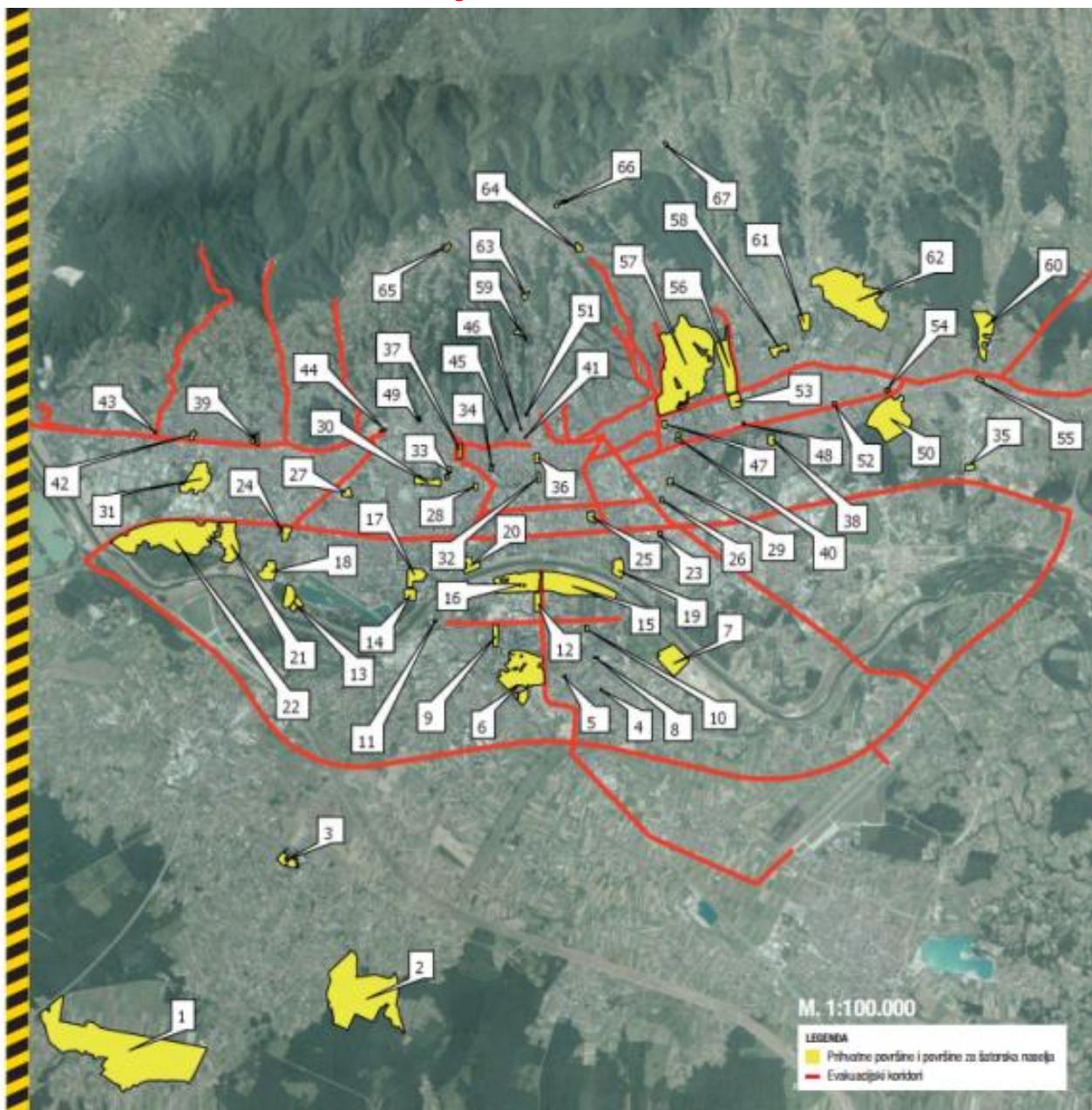
POT RES

Potres je iznenadno i brzo podrhtavanje Zemlje uzrokovanog pucanjem stijena u unutrašnjosti Zemlje ili njihovim pomicanjem duž već postojećih pukotina (rasjeda). Ako se snažan potres dogodi u naseljenom području često nastaju i katastrofalne posljedice za stanovništvo uz veliku materijalnu štetu.

Letak sa prihvatnim površinama i površinama za postavljanje šatorskih naselja

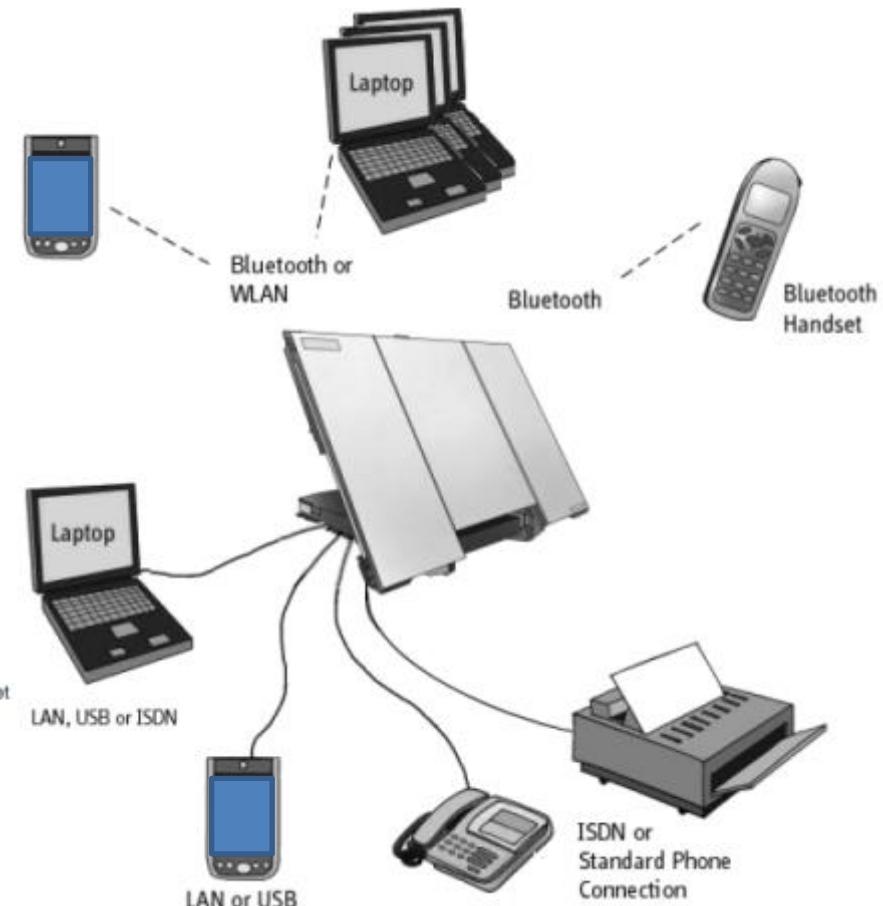
PRIHATNE POVRŠINE U SLUČAJU EVAKUACIJE GRADANA I POVRŠINE
ZA POSTAVLJANJE ŠATORSKIH NASELJA U SLUČAJU POTRESA

1. Japodnjak - LZPO - Gč Brzovica
2. Igralište Odranski obred - Krčevine - LZPO - Gč Brzovica
3. Dvorac Brzovica - EVAP - Gč Brzovica
4. Škola Dugava - LZPO - Gč Novi Zagreb istok
5. OŠ Stejepana Gradčića - LZPO - Gč Novi Zagreb istok
6. Podbržju - LZPO - Gč Novi Zagreb zapad
7. Sajam automobila Jakupčevac - EVAP - Gč Novi Zagreb istok
8. Park Travne - LZPO - Gč Novi Zagreb istok
9. Park Mladomaca - EVAP - Gč Novi Zagreb zapad
10. Igralište Prve Gimnazije - LZPO - Gč Novi Zagreb istok
11. Parkiralište Bila / Magna - LZPO - Gč Novi Zagreb zapad
12. Zagrebački Velešajam - parkiralište istok - LZPO - Gč Novi Zagreb zapad
13. SRC Jarun - EVAP - Gč Trešnjevka jug
14. SRC Mladost - LZPO - Gč Trešnjevka jug
15. Bundeč - EVAP - Gč Novi Zagreb istok
16. Hipodrom - EVAP - Gč Novi Zagreb zapad
17. Kinesiološki fakultet - LZPO - Gč Trešnjevka jug
18. Vodoprevreda Petrovareadinska - EVAP - Gč Trešnjevka jug
19. NK Posavina - EVAP - Gč Trešnjevka sjever
20. Bočarski dom - LZPO - Gč Trnje
21. Okretalište tramvaja Prečko - EVAP - Gč Trešnjevka jug
22. Šavka opatovina - EVAP - Gč Stanjevo
23. Negometno igralište NK ZET (Čapraška ulica) - LZPO - Gč Peščenica-Zrinski
24. Križanje Petrovareadinske i Zagrebačke aveniije - LZPO - Gč Trešnjevka jug
25. SRC Trnje - LZPO - Gč Trešnjevka sjever
26. Parkiralište Lidi (Makarska) - LZPO - Gč Peščenica-Zrinski
27. Rudel - LZPO - Gč Trešnjevka sjever
28. Stadion Kranjčevićeva - LZPO - Gč Trešnjevka sjever
29. SRC Peščenica - EVAP - Gč Peščenica-Zrinski
30. Park Cipolnica - EVAP - Gč Trešnjevka sjever
31. Štreljavec - LZPO - Gč Štreljevec
32. Trg kralja Tomislava - LZPO - Gč Donji Grad
33. Trg Spartova - LZPO - Gč Trešnjevka sjever
34. Srednjokoličko igralište Kraljeva - LZPO - Gč Donji Grad
35. Jelkovac - LZPO - Gč Štreljevec
36. Park Zrinskićevac - LZPO - Gč Donji Grad
37. Trg Franje Tuđmana - EVAP - Gč Črnomerec
38. Studentski kampus Borongaj - LZPO - Gč Peščenica-Zrinski
39. Bolnica Vrapče - EVAP - Gč Podusused-Vrapče
40. Okretalište tramvaja Borongaj - LZPO - Gč Peščenica-Zrinski
41. Trg Sv. Katarine - LZPO - Gč Gornji Grad-Medveščak
42. Ponikve - LZPO - Gč Podusused-Vrapče
43. Super Konzum Gajnice - LZPO - Gč Podusused-Vrapče
44. Parkiralište Super Konzum Črnomerec - LZPO - Gč Črnomerec
45. Tuškanac - LZPO - Gč Gornji-Medveščak
46. Trg Sv. Marka - LZPO - Gč Gornji Grad-Medveščak
47. SRC Svetice - LZPO - Gč Makarsim
48. Parking ispred centra Kauffland - Branimirova - LZPO - Gč Donja Dubrava
49. Seskinski dol 23 - ihada preko puta - LZPO - Gč Črnomerec
50. Dubrava - EVAP - Gč Donja Dubrava
51. Hrvatski trg - LZPO - Gč Gornji Grad-Medveščak
52. Parking ispred centra Billa (Braminirova) - LZPO - Gč Donja Dubrava
53. SRC Ravne - LZPO - Gč Makarsim
54. Parking Interpar (Braminirova ulica) - LZPO - Gč Donja Dubrava
55. Parkiralište kod Željezničkog kolodvora Sesete - LZPO - Gč Sesete
56. Nova Bolnica - LZPO - Gč Gornja Dubrava
57. Park Makarsim - EVAP - Gč Makarsim
58. OŠ Ante Starčević (Ulica Sv. Leopolda Mandića) - LZPO - Gč Gornja Dubrava
59. Črniček - LZPO - Gč Gornji Grad-Medveščak
60. OŠ Šestina - LZPO - Gč Poduzime
61. SRC Klaka - EVAP - Gč Gornja Dubrava
62. Grad Mladosti - LZPO - Gč Gornja Dubrava
63. Okretalište tramvaja Mihaljevac - LZPO - Gč Poduzime
64. Crkva Majke Božje Remetečke - LZPO - Gč Makarsim
65. Sesine - LZPO - Gč Poduzime
66. Tunel - Gračanska cesta - LZPO - Gč Poduzime
67. OŠ Markuševac - LZPO - Gč Poduzime

Alternativni sustav veza – komunikacija preko mobilnog satelitskog terminala

BGAN- Broadband Area Global Network

Ured za upravljanje u hitnim situacijama u koordinaciji gašenja požara u postrojenju C.I.O.S.-u

14. 04. 2014. požar u C.I.O.S.-u

C.I.O.S osnovna djelatnost: prikupljanje, proizvodnja, obrada i trgovanje čeličnim i metalnim sekundarnim sirovinama te sakupljanje i obrada posebnih kategorija otpada

Gašenje požara trajalo je 2 dana (14. 04. – 15. 04. 2014.)

15:30 Gradsko komunalno poduzeće „Čistoća“ opskrbljuje i dostavlja dodatne količine vode za vatrogasce

16:30 helikopter Mi171Sh bacio je prvu količinu vode i obavio 40 preleta do 20:00 sati bacivši ukupno 74,000 litara vode.

Vatrogasna platforma

14. 04. 2014. požar u postrojenju C.I.O.S.

- Ured za upravljanje u hitnim situacijama (UHS) oko 14:00 sati zaprima dojavu o požaru na postrojenju C.I.O.S.-a
- UHS saziva Stožer zaštite i spašavanja na lokaciji intervencije (Upravna zgrada C.I.O.S.-a)
- Stožer se sastoji od sljedećih ključnih institucija:
  - Zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar ",
  - PUZ,
  - Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba,
  - Vatrogasna zajednica Grada Zagreba,
  - Zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba,
  - Državna uprava za zaštitu i spašavanje (DUZS),
  - Gradsko komunalno poduzeće „Čistoća“ i C.I.O.S.

14. 04. 2014. požar u postrojenju C.I.O.S.

- Intervencija je koordinirana od strane Ureda za upravljanje u hitnim situacijama

Koordinacija je također uključivala:

1. gašenje požara
2. koordinaciju pomoći koja je dolazila i iz drugih gradova
3. opskrbu vatrogasaca s dodatnim količinama vode - cisterne i protupožarni helikopter
4. analiza kvalitete zraka
5. upute građanima putem medija

Kvaliteta zraka i upute građanima

- Tijekom intervencije kontrolirala se kvaliteta zraka pomoću automatskih mjernih stanica
- Dodatno su još uzeti uzorci zraka 14. 04. 2014. u 17:00 i u 21:00 sati nakon što je požar bio gašen s vodom.
- 15. 04. 2014. uzeti su novi uzorci zraka, tla i biljaka sa okolnih zemljišta isto kao i uzorak zapaljene tvari. Uzorci su analizirani u Zavodu za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar".
- Svi uzorci nisu pokazali odstupanje od graničnih vrijednosti
- Ured za upravljanje u hitnim situacijama sa Zavodom za javno zdravstvo u 15:00 sati izdalo je prvu mjeru opreza za građane – „Ako osjetite miris dima, zatvorite prozore i vrata i ostanite u kući. Također ne izlazite u blizinu vatrogasnog područja, jer su tamo najveće koncentracije plina.“
- Mjere opreza za građane izdane su 2 puta dnevno u slijedeća 3 dana

Konferencija – 4.11.2014.

Koordinacija na intervencijama (poplave - Jarun i Savski nasip, veljača 2014)

Pomoć nastradalim područjima u Gunji – travanj 2014

Intervencije na klizištima

Obuka postrojbi Civilne zaštite opće namjene i specijalističkih postrojbi uz kontinuirano provođenje zajedničkih vježbi sudionika zaštite i spašavanja

Kontejner za skupnu opremu za spašavanje u ruševinama

Organiziranje prihvata migranata na Zagrebačkom Velesajmu (rujan 2015.)

Lokacija paviljona za prihvat (zapadni ulaz, paviljoni br. 1 i 5)

Paviljon 1

- Transport 1.200 madraca za paviljon 1, obavljao sa vozilima JVP-a, ZG Holdinga i privatnih tvrtki
- Od strane ZG Holdinga, podružnice „Čistoća“ osigurani su kontejneri za otpad

Paviljon 5

- U paviljonu je postavljen
1.300 madraca
(prethodno je obavljena
dezinfekcija paviljona od
strane Zavoda za javno
zdravstvo).

Paviljon 5

- Ispred paviljona postavljene su plastične cisterne za pitku vodu koje su prethodno dezinficirane od strane Zavoda za javno zdravstvo.

Sanitarna oprema

Na prihvatnom području Zagrebačkog velesajma dopremljeni su:

- 40 kemijskih wc-a
- 3 sanitarna kontejnera sa tuševima (svaki kontejner ima 6 tuševa i 4 umivaonika)
- 8 tuš kabina
- 4 samostalna kompleta umivaonika (8 slavina na svakom)
- 4 plastične cisterne sa vodom (4x1500 litara)

Prihvatanje na zapadnom ulazu ZG Velesajma

- Migranti su dopremljeni autobusima na zapadni ulaz ZG Velesajma, od kuda su prosljeđeni u daljnju proceduru dobivanja hrane i zdravstvene pomoći prema potrebi

Hvala na pažnji!
Pavle Kalinić

uhs@zagreb.hr